

kateri je bil njegov odjemalec, kot lesni trgovec, kateri nakupuje les in deske po Pohorju ter Dravski dolini in jih hitro spravlja v druge roke.

Žeparska nadloga. Ze zadnjič smo poročali, da se je natepla na Mariborski teden žeparska nadloga. Na veseljem prostoru Mariborskega tedna je drzen žepar izmaknil kapetanu Borisu Jovanoviču denarnico s 360 din, kamnoseku Frideriku Čantarju 200 din, magistratnemu slugi Ivanu Šaberlu pa listnico s 100 din. Policija je aretirala več žeparjev, med njimi tudi zloglasnega Milana Triplata iz Zagreba. Zaprti tajijo odločno vsako krivdo. Obremenjuje osumljene nenavadna gorečnost za kongrese. Policija jim je dokazala, da so bili najprej na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani. Od tam so se podali na obrtno razstavo v Celje, na 700 letnico minoriškega samostana v Ptuj, od koder so romali z romarji na Ptujsko goro ter so nato padli policiji v roke na Mariborskem tednu.

Žalostna bilanca družinskega prepira. 20 letni Ignac Markež, zet posestnika Konrada Rajka pri Sv. Urbanu nad Mariborom, je v družinskem prepiru ranil z nožem v desno stran in v trebuh tasta. Zabodenega tasta so prepeljali v bolnišnico, orožniki pa so zaprli nasilnega zeta.

Vlomilci so odpeljali iz kleti sod vina. V noči na 11. avgust je bil izvršen od neznanec vlom v vinski hram g. kapetana Toša v Brengovi pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Tatovi so odpeljali z vozom sod s 700 litri vina.

Žalostna pesem noža. 26 letni zidarSKI pomočnik Konrad Rojko od Sv. Urbana pri Ptujju je dobil pri pretepu v krčmi več zabodljivcev z nožem. V nezavestnem stanju in s smrtno nevarnimi poškodbami je bil oddan v ptujsko bolnišnico.

Izsledeni nepošteni preprogarji. Zadnjič smo poročali o raznih sleparijah, katere so zagrešili v Celju ter okolici prodajalci preprog. Policija je enega sleparjev, ka-

Le sodar zna narediti sod

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdna.

teri je prodajal v Celju in zastavljal za visoke vsote malovredne preproge, izsledila na Mariborskem tednu, dva njegova tovariša pa še išče.

Smola kravjega tatu. Brezposelni Alojz Zupančič, doma iz Višnje gore, si je dal izstaviti živinski potni list za 7 let staro kravo sive barve, katero bi naj odgnal v Brežice k mesarju z izgovorom, da je v službi pri nekem Pompetu blizu Zidanega mosta in ta potrebuje list. Oborožen z živinskim potnim listom je odrinil Zupančič peš proti Brežicam. V št. Lenartu pri Brežicah je odvezal v noči v hlevu revne ženske Katarine Šaling na potnem listu označeno kravo in jo je gnal preko njiv proti banovinski cesti. Srečal je gručo fantov, kateri so spoznali kravo in so obvestili o tatvini orožnike ter lastnico. Tata so kmalu imeli. Nekaj časa se je izgovarjal na pravilno izstavljeni potni list, končno se je pa le udal in priznal, da je bil namenjen z ukradenim živinčetom v Samobor pri Zagrebu na sejem, kjer bi ga bil prodal. Šalingovi so orožniki vrnili kravo, tata pa so predali sodišču.

Izpred sodišča

Obsojen sleparski posredovalec služb. 31 letni Franc Knezer s Pobrežja pri Mariboru je bil sedemkrat predkaznovan zaradi goljufij, medtem štirikrat radi sleparskega posredovanja služb. Predstavljal se je za tkalskega mojstra iz Hutterjeve tovarne in obljubil raznim strankam proti nagradi, da jim bo oskrbel v tovarni službe. V minulem tednu je dajal pred mariborskim sodiščem odgovor, ker je v zadnjem času opeharil 11 oseb za zneske od 20 do 800 din. Knezerja so obsodili na 20 mesecev robije.

Obsojen radi prekoračenja silobrana. Veliki senat mariborskega okrožnega sodišča je obravnaval pretekli teden krvav obracun med sosedoma. Čevljarski mojster Fr. Škerjanec iz Mihalovcev je ustrelil 16. junija t. l. pred svojo hišo soseda in posestnika Matijo Vajda. Škerjanec in Vajda sta bila radi Vajdove nasilnosti že več let huda sovražnika. Dne 16. junija je Vajda grozil Škerjančevi ženi, da jo bo ubil. Škerjanec se je postavil v bran, pa je Vajda še njega ogrožal. Nato je Škerjanec skočil v hišo, nabil puško ter s praga ustrelil na daljavo enega metra Vajdo v srce, da je

Ali si že obnovil naročnino?

Naočniki

Temnobarvni naočniki zoper sonce so danes zelo priljubljeni in to čedalje bolj. Celc ob dnevi brez sonca srečujemo ljudi s takšnimi naočniki. — Z zdravniškega vidika je treba k temu povedati, da gre za razvado, ki ni brez nevarnosti. Ultravijoličasti žarki sicer lahko kvarno vplivajo na očesno tkivo, vendar pa se dogaja to običajno le tam, kjer je sončna svetloba še posebno huda, n. pr. v visokem gorovju in ob vodovjih. V splošnem pa je sončna luč naravno dražilo in zato tudi neškodljivo. Zaščitni naočniki nam ne zmanjšujejo samo razgleda, temveč povzročajo tudi naraščajočo občutljivost oči za svetlobo, tako da so nam po daljši rabi potrebni čedalje temnejši naočniki. V primerih

V mrežah greha

32

»Res?« je živahno vprašala Nina. V očeh ji je zagorel plamenček.

»Da!« je odgovorila Alojzija, ki je opazila nenadno spremembo v Nininem glasu in njenih očeh. Plamenček v očeh je kmalu ugasnil. Nina je resno odkimala.

»Ne verjamem, toda četudi bi me res ljubil, to na stvari ne bi nič spremenilo. Štefan Kmicic je zame umrl.«

Za hip je utihnila in opazovala Alojzijo. Nato je nadaljevala:

»Samo tega ne razumem, zakaj se vi mešate v to stvar. Kako korist imate od tega?«

»Nobene!«

Nina se je ironično zasmejala.

»Morda ste zaljubljeni v Štefana in zato hočete, da bi ga jaz rešila? Da, to je vzrok. Vi bi si radi priborili Štefana, od mene pa zahtevali, naj bi se zanj žrtvovala... ha, ha, ha!«

»Molčite!« jo je ogorčeno prekinila Alojzija. »Sami veste, da je vsaka vaša beseda laž.«

Nina se ni dala ugnati.

»Morda se še res ne zavedate svoje zaljubljenosti, a znaki pričajo o njej.«

»Varate se! Nisem zaljubljena v Štefana. Samo smili se mi. Še bolj pa se mi smili njegova uboga mati, ki silno trpi. Ali je vi ne pomilujete?«

»Moja mati mi je prva,« je odvrnila Nina.

»Vidim, da sem se zastoj obrnila na vas,« je toplo odgovorila Alojzija. »Škoda, da sem prišla sem. Žal mi je.«

O, nikar ne obžalujte!« je priliznjeno velela Nina. »Mene veseli, da ste prišli in upam, da me boste še večkrat obiskali.«

Alojzija je jezno odšla. Obžalovala je, da je že odrastlo dekle in ni mogla z nohti spraskati Nine in ji pipati las, kakor delajo otroci.

Spotoma je kupila časopis za neko bolnico, ki se je zanimala za dogodke v svetu in je bila zelo vesela, če ji je kdo tuintam prinesel kak časopis. Ker je hotela pregnati misli, ki so jo mučile, je začela pregledovati časopis. Nenadoma je obstala ko pribita. V listu je zagledala dve sliki in pod njima brala besede: »Dr. Ignacij Kelly in njegova nevesta Lavra.«

Alojzija se je stemnilo pred očmi. Hipoma je pozabila na Nino, Štefana in njegovo mater. Ena edina misel jo je mučila: Ignacij Kelly se je poročil in tako je za njo izgubljen. Lepih sanj, tihega upanja je za vedno konec.

Ni šla domov. Zdelo se ji je, da se bo zažušila med tesnimi stenami. Kar tekla je iz mesta. Ko je že bila daleč iz mesta med polji in travniki, je začelo deževati. Razširila je roke, se ozrla proti nebu in obupno zavpila:

»Le padaj, le padaj, dež! Moči me. Zame je vse končano. Bog ni uslišal mojih prošenj in sedaj ne maram, kar koli se bo zgodilo z menoj.«

bil pri priči mrtev. Med razpravo je Škerjanec dokazal, da je izvršil svoje dejanje v silobranu, zaradi česar je bil obsojen samo radi prekoračenega silobrana na šest mesecev strogega zopora.

Dva obsojena radi uboja. Pred senatom okrožnega sodišča v Celju sta dajala v minulem tednu odgovor 28 letni hlapec Franc Čretnik in 23 letni hlapec Franc Pušnik iz Brd pri Slovenjgradcu. V nedeljo, 16. julija, popoldne je bilo v Prednikovi gostilni v Brdcah pri Slovenjgradcu več domačinov. Tja je prišel tudi Franc Slameršek, ki je bil znan izživač. V veži je zaklical »auf Brdžani!«, odprl nož in tako čakal. K njemu je stopil Franc Pušnik, ga zgrabil za vrat in mu nagnil glavo nazaj. V tem je prihitel iz gostilniške sobe Franc Čretnik z odprtim nožem, skočil k Slameršku in mu prizadejal z nožem devet poškodb. Zabodel ga je v srce, v pljuča, v mezinec desne roke in petkrat v hrbet. Slameršek je šel kljub hudim poškodbam še kakih 60 korakov daleč, nato pa se je zgrudil in umrl. Čretnik je bil obsojen na tri leta, Pušnik pa na dve leti in pol robije.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. V začetku t. m., in sicer od 3. do 5. avgusta, se je vršil v Martinišču uspešni tečaj SKAD Zavednosti. Za časa tečaja je bilo sedem predavanj, katerih snov je bila črpana iz perečih problemov Slov. Krajine. Po tečaju je bil občni zbor. Novi predsednik je Zver Avgust. — Tukajšnji katastrofi pomočnik Albert Pinter je bil premeščen v katastrofi oddelček finančnega ministrstva v Beogradu.

Turnišče. Naš g. dekan je bil te dni v Ljubljani na zdravniški preiskavi, pri kateri je bilo ugotovljeno, da je precej šibkega zdravja, zato potrebuje daljšega odmora, vendar pa ne miruje, temveč je pridno na delu, da bi bil čimprej dograjen prepotrebni prosvetni dom. G. dekanu želimo krepkega zdravja, da bi bil še dolgo med nami! — Nedavno se je pri kopanju občutno po-

škodoval dijak Zdravec Jožef. Skočil je namreč na stor, ki mu je prizadejal na hrbtu resno poškodbo. — Prejšnjo nedeljo ponoči je bil močan vihar, ki je napravil mnogo škode, a prepotrebne dežja vendar ni bilo, čeprav je že taka suša, kalušne že dolga leta ni bilo. Vsi smo radi tega zelo zaskrbljeni, ker bo naš jesenski pridelek popolnoma uničen.

Crensoveci. Mlatilni stroji so že utihnil s svojo mumljajočo pesmijo. Prenehalo je tudi veselo petje in vriskanje radostnih mlaticev, ki je ob priliki mlatitve donelo skoraj od vsake hiše. Ni pa še nehala žalost onih, katerim je neizprosna nesreča pri mlatitvi povzročila kako telesno poškodbo ali pa jim je celo koga istrigala iz svoje srede. Taka žalost je zadela Rosovo družino. Njihov sin Franc je v Trnju pri stroju pomagal razvezovati snopje. Ko so že čistili zrnje z mlatilnega stroja, je porival zrnje z nogo v mlatilnico. Pri tem se je držal za eno lato »simbe«. Ker pa je lata bila že strohnela, se je zlomila in fant je prišel z nogo v mlatilni stroj, ki mu jo je zdrobil. Prepeljan je bil v soboško bolnišnico, kjer so mu odrezali nogo pod kolenom. — Se hujša nesreča se je pri mlatitvi zgodila prejšnji teden na Kapeci, kjer je postal smrtna žrtev 70 letni Lebar Vendel, tast župana občine Gaberje. Starček je namreč razvezoval snopje in ko je čistil stroj, mu je spodrsnilo ter je z roko prišel v stroj, ki mu je poleg roke odtrgal tudi del glave. Lebar je bil pri priči mrtev. Pogreba se je udeležilo lepo število ljudi. Bog mu daj nebesa, a preostalih naše sožalje!

Beltinci. Naši Beltinčanje so na festivalu slovenskih narodnih običajev in plesov v Mariboru prijetno presenetili številno občinstvo. Nastopili so ob spremljavi domače Kociprove godbe z originalnimi, drugod že davno pozabljenimi plesi, kot so »šošarski ples«, »šamarjanika«, »Marko skače« itd. Vsi plesi so bili za gledalce povsem

Pri težki stolici, napetosti, glavobolu zaradi zaprtja očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefove« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

novi in nenavadni, zato je občinstvo nastopajoče nagradilo z odobravanjem. O njih nastopu je časopisje poročalo zelo pohvalno. Tudi mi smo ponosni, da so naši rojaki tako dostojno predvajali slovenski javnosti naše narodne dragocnosti.

Salovec. Ob koncu preteklega meseca je izbruhnil požar na strehi stare, lesene in s slamo krite hiše posestnice Herceg Neže in županek Sidenije. Na stanovanjskem poslopju je zgorelo le ostrešje, dočim je gospodarsko poslopje pogorelo do tal. Ker so bila uničena poslopja že precej zapuščena in v slabem stanju, škoda ni ravno velika. Kaj čuden je pojav, da se požari po naši Goriški stalno pojavljajo. Brez dvoma je na delu zločinska roka. Pa se bo že enkrat ujela!

Nedelica. Pred kratkim so v visoki starosti 72 let umrli dobra in verna Bakanova, p. d. Jürjova mati. Po svoji dobroti in darežljivosti je bila znana daleč naokrog, zato je njihova smrt posebno občutno zadela siromake, ki so pri nji našli vedno zaslombo. Naj počiva v miru, žalujočim pa naše sožalje!

Doljelendavske gorice. Pred kratkim sta se sprla v vinegradu radi meje mejaša Hozjan Jožef in Jaklin Stefan, oba iz Polane. Beseda je dala besedo in nazadnje je ves razjarjeni Hozjan z vilami prebodel Jaklina, ki se je ves okrvavljen zgrudil. Onemoglega so spravili v soboško bolnišnico. Njegovo stanje je prav resno. — V naši fari zadnje čase ponovno razsaja griža, kd je pobrala že več ljudi.

Dolina. Končno so se uresničile naše dolgoletne želje, da bi tudi mi dobili lastno kapelico. Z zidanjem smo že začeli. Kapelica bo posvečena Sv. Duhu ter bomo imeli vsako leto na binkoštni ponedeljek svoje prošenje.

Odraec. Minuli teden je Hozjanova Micka po nesrečnem naključju padla s kolesa in si zlomila nogo. Zdravi se v soboški bolnišnici.

Kobilje. Pred nedavnim je prišlo med finančnimi organi in našim gostilničarjem N. radi neke preiskave do nesporazuma, pri čemer se je hotel gostilničar fizično lotiti službujočih organov. Zagovarjati se bo moral radi tega pri sodišču.

Dež je bil vse bolj gost. Alojzija se je sključila in zavila v plašč.

Cele ure je že blodila, ko je naposled prispela do hiš. Vse je bilo zavito v temo. Znašla se je na križpotju. Ena pot je vodila naravnost naprej, druga pa je zavila na levo.

Alojzija je izbrala ravno cesto. Ko je že šla kake četrt ure, je cesta v ostrem ovinku zavila na desno. Alojzija je šla, ne da bi se vprašala, kam pride. Bila je vsa premočena in utrujena. Ni se zmenila za to. Kljubovala je dežju, noči, utrujenosti, samo da bi zadušila v sebi bol. Ko se je na vzhodu nebo začelo svetlikati, je zagledala v bližini grič. Lezla je na vrh, da bi se razgledala po okolici.

Pod hribom je zagledala mesto. V svoji zmedenosti ga ni spoznala. Ko se je vrnila na cesto, je prvega človeka, ki ga je srečala, vprašala, kako se imenuje tisto mesto.

»Pikerton!« je kratko odvrnil mlekari, ki je začuden strmel v premočeno, utrujeno potnico.

»Hvala Bogu!« je vzdihnila Alojzija, ki je čutila, da so njene moči izčrpane in bo kmalu omagala. Samo to je želela, da bi čim prej bila v svoji sobici.

Tovarišice so bile ravno pri sv. maši, ko je oprezno smuknila skozi glavna vrata. Upala je, da se bo neopaženo prikradla v sobo, toda nenadoma je zaslišala glas s. Benigne:

»Alojzija! Za božjo voljo, kje si bila vso noč?«

»Na spreledu!« je tiho odvrnila Alojzija.

»Ka-aj? Na spreledu? Toda kje?« je začudeno vprašala sestra.

Prijela je Alojzijo za rame in ji pogledala v oči. »Moj Bog!« je nadaljevala. »Saj si vsa premočena. Še prehladiš se... Takoj v sobo in posteljo! Anita ti bo prinesla čaj. Potem boš povedala, kje si bila. Sedaj pa teči!«

Alojzija je ubogala.

Po zajutruku je trdno zaspala. Šele popoldne se je vzbudila in izvedela novico, ki je s sočutjem napolnila vso hišo. Ponoči je umrla Stefanova mati. Nenadoma ji je slabo postalo. Takoj je prišel duhovnik, ki ji je podelil sv. zakramente. Kmalu nato je mirno umrla. Alojzija je pokopala glavo v blazine in je bridko jokala. Zelo ji je bilo hudo, da ob smrti uboge starke ni bila doma.

25.

Stefana je materina smrt zelo potrla. Sicer je vedel, da je njena smrt blizu, toda neki čut mu je šepetal, da ne bo umrla, dokler se on ne bo rešil in ji povrnil vso ljubezen. In sedaj se je vendar zgodilo. Nikoli je ne bo videl in slišal. Ne bo ji mogel pokazati svoje velike, v trpljenju očiščene ljubezni.

Neprestana misel na materino smrt in obupni položaj, ki se je v njem nahajal, je povzročila, da je Stefan polagoma popolnoma otopel. Zgubil je veselje do čitanja, učenja in dela.

Nadzornik je o vsem tem poročal novemu ravnatelju, ki je pred nekaj tedni prišel. Ravnatelj je

vnetja v veznem tkivu in v mrežnici oči so takšni naočniki seveda potrebni, toda ljudje z zdravimi očmi bi se jih morali izogibati kolikor mogoče, da ne bodo utrpeli trajne okvare vida.

—
Dvoboj na dnu morja.

Pred romunskim pristaniščem Konstanca se je potopil neki parnik. Dva potapljača sta istočasno stopila v kajuto, v kateri je bila skrinjica z zlatom. Ker bi tistemu, ki bi jo prvi našel, pripadla znatna najdenina, sta se oba moza spopadla ter se začela obdelovati s svojima sekirama. Eden izmed obeh potapljačev je drugemu razbil čelado, tako da je moral ta hitro signalizirati, naj ga potegnejo kvišku. Pozneje sta oba moza skenila, da si bosta dobiček delila...

Razkritje velikih zločinov

Aretacija v planinski koči

V planinski koči pri Sv. Joštu na Kozjaku sta prišla 8. avgusta zvečer orožnika 40 letnega nevarnega tolovaja Alojzija Grebenška iz Kavč pri Št. Ilju blizu Velenja. Aretirani je presedel v ječi 17 let radi tatvin in ropov. Dne 10. avgusta je bil Grebenšek prepeljan v Celje, kjer je pri zaslišanju na orožniškem poveljstvu izdal svoje že na varno spravljene tovariše. So to trije bratje Ivan, Andrej ter Avgust Žgank ter Pavel Arh, katere so polovili orožniki v Založah pri Polzeli in so jih odvedli v Celje. Od orožnikov zaslišani Grebenšek je zaenkrat priznal vlome v Gotovljah, Št. Andražu pri Velenju in v Dobriši vasi, kjer je izmaknil Marini Razboršekovi nad 8800 din.

Priznanje roparskih umorov in napadov

Po aretaciji Grebenška sta dobila orožnika pri njem pištolo z 10 naboji, poleg tega pa je imel v žepu še 10 patron. Orožje in strelivo sta dokaz, da bi se bil tolovaj branil s strelji, če bi ne bil presenečen.

Temeljita oborožitev aretiranega je bila poveljniku celjske orožniške čete dokaz, da ima pred seboj zločinca, ki ni zmožen samo vlomov, ampak mora imeti na vesti že dalje časa skrivnostne roparske umore in napade, ki so bili zagrešeni v celjski okolici.

Radi spretnega zasliševanja in pod težo dokazov je Grebenšek priznal strašna roparska umora v Šeščah in Medlogu pri Celju. Razbojnik je ubil s tovariši v Šeščah pri Št. Pavlu 70 letnega Franca Ješeta in njegovo 78 letno ženo Julijano. Bil je prepričan, da sta kot Amerikanca bogata. Zelo je bil razočaran, ko je znašal plen po dvojnem umoru le 4000 din.

Za dvojnem roparskim umorom v Šeščah je Grebenšek izpovedal, kako je prišel do Ocvirkove gostilne v Medlogu pri Celju, se priplazil v hišo in ustrelil krčmarja ter njegovo ženo. Ocvirkova je lo-

pov ubil s kroglo, da bi se polastil 8090 din, za katere je vedel, da so v hiši. V resnici pa je dobil le 500 din gotovine, zlato moško uro z verižico, zlato žensko zapestno uro ter zlato ovratno verižico. Po tem umoru je Grebenšek v spremstvu pomagavec pobegnul čez mejo v Nemčijo in se je potikal nekaj časa po Celoveu.

Celjski orožniki so Grebenška peljali po priznanju na mesta obeh označenih groznih roparskih umorov in se prepričali, če odgovarjata priznanji resnici.

Tolovaja so odpeljali tudi v Gorenje pri Smartnem ob Paki. Tam je pokazal, kako je izvršil roparski napad na hišo 75 letne posestnice Žolnirjeve, katero je zamotal v rjuho, pretepel služkinjo ter mladega dekleta, nato pa pobral 4000 din ter zlatnine za 2000 din.

Pri nadaljnjem zasliševanju je priznal Grebenšek roparski napad na posestnika Martina Tavčarja v Polzeli, s katerim je

imel hudo borbo, preden mu je ukradel šunko ter zginil. Ko je vlomil drugič pri Tavčarju, ga je ta ranil s sekuro.

Dalje je izpovedal, kako je iztisnil v Gotovljah Heleni Onič z grožnjo z revolverjem najprej 120 din, potem pa še 900 din.

V Založah pri Polzeli je vlomil v hišo Frančiške Vašl, streljal ter ukradel 3000 dinarjev.

Na vesti ima tudi v Plešivcu pri Velenju roparski napad na Martina Cigert, katerega je obstrelil z lovsko puško in zahteval od njega denar. V Podkrajju je ustrelil s pištolo v nogo Jakoba Blagotinška in mu je iztrgal denar.

Po aretaciji groznega razbojnika Grebenška in tovarišev si bo oddahnila vsa Savinjska dolina.

Roki pravice predani Grebenšek je bil pekovski vajenec, nato pa je šel k mornarici, kjer je bil do konca leta 1918. Ude-

Ure s spričevali

Na Angleškem se je v zadnjih letih kazalo, da kupujejo ljudje najrajši cenejše ure, stvar, ki je urarji niso gledali s posebnim veseljem. Zato so se sedaj odločili, da bodo v bodoče dajali poednim uram posebna spričevala. Ura, ki dobi pridevek »A 1«, v 24 urah ne sme zaostati ali pa prehitevi pravega časa za več nego 10 sekund. Tovarne bodo dajale v tem pogledu večletno jamstvo. Cene ure, ki bodo označene s »C 5«, bodo lahko prehitevale ali zaostajale dnevno za tri minute — trajnega jamstva pa ne dobe. Industrija upa, da bo na ta način pripravila kupovalce do tega, da bodo v bodoče bolj cenili dražje, toda zanesljivejše ure.

nekaj časa razmišljal o stvari, potem pa je dal poklicati župnika.

Župnik je kmalu prišel. To je bilo njuno prvo srečanje. Oba moža sta si globoko pogledala v oči.

»Gospod župnik,« je začel ravnatelj, »rad bi vas prosil za neko stvar.«

Nato mu je opisal Štefanovo zadevo.

»Jaz sem že govoril z njim,« je odvrnil župnik, »a on trdi, da mu v ničemer ne morem pomagati. Če želite, bom še enkrat poskušal.«

Še istega večera je obiskal Štefana. Ker je v jetnikovih očeh bral nekaj odklonilnega, je ljubeznivo začel:

»Ne bojte se, ne bom vam pridigoval. Če vam je tako ljubše, sploh mislite, da nisem duhovnik in me smatrate za navadnega tovariša. Ako je človek v veliki stiski kakor sedaj vi, mu je ljubo, če ima dobrega prijatelja, ki mu lahko potoži svojo bol. Upam, da me sprejmete za prijatelja.«

Črte na Štefanovem obrazu so se nekoliko omilile.

Duhovnik je nadaljeval:

»Štefan, jaz razumem vašo bol. Izguba matere je največja izguba na tem svetu. Živo se spominjam na tisti čas, ko je moja mati umrla. Moja bol je bila taka ko vaša. Toda čas je celil rane. Tako bo tudi pri vas. Polagoma se boste pomirili in sicer tem prej, čim bolj boste odganjali žalostne misli. Zato vas pa kot prijatelj prosim, lotite se spet z veseljem čitanja,

učenja in dela. To je najboljši zdravnik za take bolezni. Obljubite mi, da se dalje ne boste udajali brezdelnosti!«

Štefan je pogledal v duhovnikove oči. Iz njih je odsevala taka odkritosrčna dobrohotnost in sočutnost, da ni mogel ostati trdovraten.

»Naj bo!« je dejal z ubitim glasom.

Duhovnik je čutil, da jetnikove besede niso popolnoma odkritosrčne, zaradi tega je dejal:

»Štefan, bodite mož! Spomin matere boste najlepše počastili, če boste premagali bol in se posvetili resnemu delu. Opozarjam vas, da na svetu ni nič tako skrito, da ne bi prišlo na dan. Nekega dne se bo tudi vaša nedolžnost izkazala.«

Jetnik je razmišljal o duhovnikovih besedah. — Uvidel je, da mu župnik ne bi mogel priporočiti česa boljšega. S silo je dušil bol in se s prejšnjo vnemo lotil svojega dela.

Čez nekaj tednov je Štefan bil pri učenju in delu že spet med prvimi. Delal se je zadovoljnega in srečnega, toda v resnici se je čutil od dne do dne bolj nesrečnega. Čim več je znal, tem težje je prenašal svojo usodo.

Ravnatelj ga je skrivaj opazoval. Kmalu je opazil, da med njegovim zunanjim vedenjem in notranjostjo ni skladnosti. Ker se mu je fant smilil, mu je hotel pomagati. Spet je poklical župnika.

»Kaj je s Knjicem?« je vprašal brez uvoda. »Veste, da smrtni obsojenci me najbolj zanimajo.

ležil se je bojov na Koroškem, po vojni pa je pomagal pri Narodni straži. Radi preveč zapravljivega popivanja in slabe družbe se je predal tatvinam ter vlomom. Obsojen je bil na deset let robije. Ko se je vrnil iz Stare Gradiške, je bil zopet stari lopov. V zaporih je prebil celih 17 let.

Naši rajni

Kamnica pri Mariboru. V bolniškem domu oč. šolskih sester je umrla komaj 24 letna šolska sestra Bronislava Škrabe, doma iz Zajasovnika pri Motniku nad Vranskim. Bila je dolga leta zelo spretna vezilka v materni hiši v Mari-

Na sliki iz svetovne vojne vidimo rajnega poljskega maršala Piłsudskega (na sredi), sedanjega maršala Smigły Rydza (desno) in poljskega vojnega ministra Kasprzyckiego. Fotografija je iz leta 1915

boru in v Ljubljani. Samostanski družini in njeni mami, ki je ob tej priliki izgubila hčerko-edinko, naše iskreno sožalje — rajnici pa večni mir!

Mestni vrh pri Ptuj. Tukaj je zatisnila v Gospodu oči po dolgotrajni ter mučni bolezni v sta-

rosti 60 let Ana Toplak, posestnica na Zg. Mestnem vrhu. Blagopokojna, ki je voljno prenašala trpljenje bolezni, zapušča moža in štiri preskrbljene hčere. Bog ji bodi milostljiv sodnik, preostalim pa naše sožalje!

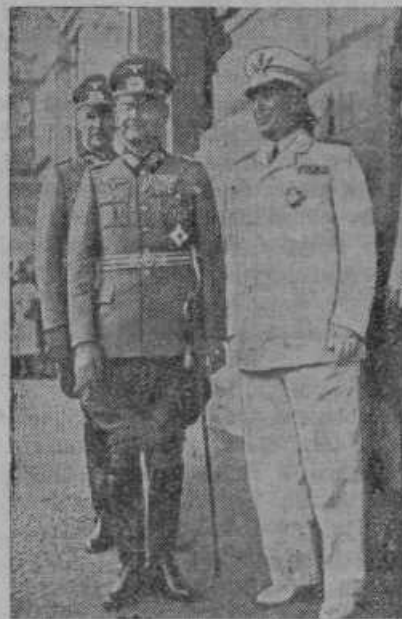
Dopisi

Slovenjgrдец. V lepem in prijaznem Slovenjgradcu prav živahno deluje krajevna organizacija Legije koroških borcev, ki je te dni postavila veličasten spomenik svojim padlim tovarišem na širom domovine poznani Uršlji gori (1696 metrov). Svečano odkritje spomenika se je izvršilo na prav veličasten način. Preteklo soboto se je zbralo na Uršlji gori nad 150 koroških borcev, ki so v pozni večerni uri prižgali mogočen kres, viden po vseh krajih obširnega okraja. V prijateljskem sožitju so obujali spomine na nekdanje dni ter se nato podali k počitku. V lepem nedeljskem jutru so se zopet zbrali, pridružili so se jim pa še v teku noči došli tovariši

iz Ljubljane, Guštanja, Šoštanja, Mežice in drugod. Zbrali so se v starodavni cerkvi vrh Uršlje gore, kjer je opravil spominsko opravilo v počastitev vseh padlih koroških borcev dr. Meško iz Maribora. Pri sv. maši je pod vodstvom tajnika Legije iz šmartna pri Slovenjgradcu Ivana Krpača prepeval odlični moški zbor, sestavljen iz samih bivših koroških borcev. Po cerkvenem opravilu so se podali udeleženci pred spomenik,

Angleški lord Linlithgow, indijski podkraj, je sklenil, da bo podaljšal poslovno dobo sedanjega indijskega parlamenta za eno leto

General Halder (levo), šef nemškega generalnega štaba, fotografiran v Milanu z italijanskim šefom generalnega štaba Parianijem, kateri je povabil nemškega tovariša na velike italijanske manevre v dolini reke Po v zgornji Italiji

Ker ga vi že dalje časa poznati ko jaz, bi rad vedel, kako sodite o njem.«

»V kakem oziru?« je vprašal župnik.

»Obsojen je zaradi umora, a on trdi, da je nedolžen. Kaj mislite o tem? Seveda ne želim, da bi kršili spovedno molčečnost.«

Duhovnik se je nasmehnil.

»V tem oziru ste lahko mirni. Kmicic se še ni spovedal pri meni. Tako lahko mirno povem svoje mnenje. Jaz mislim, da fant ni kriv.«

»Iz česa sklepate?«

»Tak vtis imam o njem. Rekel mi je, da je nedolžen in jaz mu verjamem.«

»Meni se ne dopade jetnikovo sedanje stanje. Na sunaj hlini zadovoljnost, a kdor ga opazuje, kmalu opazi, da v njem divja hud boj. To more imeti usodne posledice: fant lahko zblazni.«

»Ne bo tako hudo!« je odvrnil duhovnik. »Štefan sicer preživlja težko krizo, a jo bo polagoma premagal.«

Od sedaj naprej se je župnik še bolj posvetil Štefanu. Obiskal ga je po dva-trikrat na teden in se z njim razgovarjal o stvareh, ki so jetnika zanimala. Mimogrede je tu in tam tudi omenil kaj verskega. Ker je to storil neprisiljeno, se je Štefanu zdelo, da spadajo njegove besede k razgovorom o znanstvenih, modroslovnih zadevah.

Še nekaj je storil župnik. Vneto je izpolnjeval obljubo, ki jo je bil dal Alojziji. Molil je za Štefana. Svoje nočne obiske v cerkvi je večinoma zanj daro-

val. Prosil je Boga, naj se usmili ubogega fanta. Njegova največja želja je bila, da bi videl Štefana pri spovednici in prostega.

Tako je spet minulo leto. Štefan je vzljubil duhovnika ko očeta, a v verskem oziru se ni dal omehčati. Župnik ni obupal, ker je vedel, da božji mlini meljejo počasi, a gotovo.

Proti koncu pete zime so župnika klicali v bolnico, ki je bila za dober kilometer oddaljena od Ellingtona. Župnik je nemudoma šel.

Vodja bolnice mu je povedal, da je neki bolnici ponoči bilo zelo slabo in si je zaželela duhovnika.

»Morda jo poznate,« je dodal. Pred nekaj leti je že bila tukaj.«

»Kako se imenuje?«

»Nina Mateskas, Litvanka.«

»Seveda jo poznam. Ali je hudo z njo?«

»Na levi strani pljuč ima grdo rano. Stvar sicer ni smrtnonevarna, a ker si je želela duhovnika, amo vas poklicali.«

»V kateri sobi leži?«

Vodja mu je povedal številko sobe. Župnik se je poslovil.

Pred vrati označene sobe je goreče vzdihnil k Bogu in sicer tem bolj, ker Nina svojčas ni hotela slišati o spovedi.

Nina je mirno ležala. Oči je imela zaprte. Župnik jo je nekaj časa opazoval. Prepričan je bil, da ne spi, ampak samo hlini spanje.

(Dalje sledi)

Nemci v Španiji

Londonski »Evening Standard« poroča, da je general Franco vložil pri berlinski in rimski vladi protest zaradi neprestanega obiskovanja Španije po nemških in italijanskih tehnikih in strokovnjakih. Ti ljudje prihajajo v Španijo pod pretvezo, da hočejo študirati načrte za obnovitev porušenih krajev. — Nedavno je na tak način obiskalo Španijo pet tisoč nemških tehnikov, katerih ni nihče vabil v deželo.

Najmlajša angleška vdova

Najmlajša vdova v Angliji je 16 letna gospa Petchova iz South Vlewa, ki je izgubila svojega moža nedavno pri prometni nesreči.